

Tractatus
DE SYNDICATV
VARIORVM AVTHORVM,

N E M P E

BALDI DE PERVSIO,
ANGELI DE PERVSIO,
CATALDINI DE BONCOMPAGNIS,
AMEDEL IVSTINI,
PARIDIS DE PVTEO, ET
AVGVSTINI DVLCETI VERONENSIS.

Qui antea sparsim vagabantur, nouè verò à DN. GABRIELE SA-
RAYNA. I. C. Veronensi in vnum congeſti;

*Quorum locupletissimum, tum rerum, tum uerborum memorabilium
indicem adiecimus.*

VENETIIS.

Apud Cominum de Tridino Montisferrati.

M D L X X I.

CLARISSIMO VIRO IACOBO
ANIELLO DE BOTTIS, NEAPOLITANO.

L. V. Doctori,

Philippus Tingus Florentinus S. P. D.

VVM diu multumq; cogitarem, vir clarissime, cuius docti probiq; hominis fidei tutelæq; hoc luculentum opus de Syndicatu comittere possem, ut illius auspicijs ab omnium obrectatorum calumnijs vindicaretur, atque tuto in studiosos quosq; iuris incidret; tua singularis humanitas, ac penè incredibilis in iure tum Casareo, tum Pontificio eruditio, mihi in mentem venit. Nam te tanto amore doctos studiososq; viros prosequi, illorumq; opera, communi hominum vsui destinata, tanta benevolentia amplecti, semper es solitus, ut ingenuè quisq; fateatur, te & morum quadam solitudine, ac doctrinæ (quam cum doctissimis quibusque communem habes) arctissimo nexu cum bonis & eruditis hominibus perpetuam amicitiam contraxisse. Nulla autem sanctior amicitia reperiri in hac vniuersitate potest, quàm quæ similitudine & doctrinæ & virtutis comparatur. Illud enim quod vulgo dici solet, facile verum in te comperi, *ὁμοιότητα τῆς σπουδῆς ἐννοουμένης*. Quum itaq; horum clarissimorum Iureconsultorum de Syndicatu sententiam ac explicationes in hoc volumen collegissem, atque, quàmta fieri potuit diligentia, emendari, vtilissimisq; argumentis, & annotationibus, summo iudicio adaugeri operam dedissem, hoc totum opus ita expoliturum, ac locupletissimum factum, tibi viro integerrimo consultissimoq; dedicare, mihi rationi consentaneum visum fuit. Virorum enim doctorum, deq; Repub. beneficiorum nò nisi eruditis societatisq; humanæ amantissimis dedicari iure possunt, quibus, quo maiorem vtilitatem hominibus allatura sunt, eo maiori curæ esse debet. Accedit præterea magnitudo illa tuorum erga me meritorum, quibus me tibi ita perpetuè deuinctu reddidisti, ut nunquam me ac meos vnà, tibi esse solvendo existimem. Sed tamen, ut illud tam grande æs alienum dissoluere incipiam, intercà hoc opus, te profectò dignissimum, hominumq; generi vtilissimum, tanquam meæ in te obseruantix testem, ad te mitto. Accipe ergo, vir humanissime, horum Iureconsultorum doctas elucubrationes ac vigilias, quæ quamuis doctrina sua satis tibi commendatæ sint, quum tamen eas meo nomine beneuolo animo acceperis, non parum dignitatis hæc mea commendatio eis attulisse videbitur. Vale. Lugduni Prædie Calen. Nouembr. 1552.

LXXI D M

2

TRACTATUS SINGULARIS IN MATERIA SYNDICATVS.

EXTRACTVS E DN. BALDI DE PERVSIO

Commentarijs in §. proficisci. l. obseruare.

ff. de off. procons. & leg. non tam
utilis quam necessarius.

SUMMARYM.

- 1 Statutum dicens quod potestas teneatur pro sua familia, intelligitur tantum civiliter.
- 2 De quibus rebus syndicetur.
- 3 Libelli querimoniarum debent infra octo dies offerri.
- 4 Index iurans seruare statuta, si non decidat causam infra tempus, an dicatur periuurus.
- 5 Inquisitio an sit processus magis odiosus quam processus accusationis.
- 6 Potestas in suo syndicato fideiussorem non reperiens, an debeat personaliter capi.
- 7 Officialem accusans nunquid teneatur in scriptis libellum offerre.
- 8 Potestas an possit transgredi leges & statuta.
- 9 Potestas an teneatur de alio quam de dolo.
- 10 Index nolens audire allegationes vel probationes an faciat litem suam.
- 11 Familia potestatis an possit pro syndicato testificari.
- 12 Sententia quando est nulla, an index faciat litem suam.
- 13 Index male iudicans an dolo iudicasse videatur.
- 14 Index pratermittens formam statutorum an sit periuurus.
- 15 Potestas in syndicato totam familiam exhibere cogitur.

NOTA, quod potestas teneatur pro omnibus, quos secum ducit, etiam si non sint prepositi alicui officio, sed preteritus officij domini delinquant, vt in auct. de

iudicib. §. ne autem. col. vj. Secus in aliis officialibus, qui non habent iurisdictionem in iudicando, quod dicit, vt ff. de publi. l. j.

§. familia. si autem delictum non sit commune cum officio, vt quia betruarius facit homicidium, non teneatur potestas pro eo extra de testi. spol. cum ad sedem. Et ad hoc adde secundum Dynum, quod si familia potestatis vulnerat aliquem, quod potestas non teneatur solvere poenam, si criminaliter agatur, vt hic not. in gloss. Dyn. † Et licet statutum dicat quod potestas pro sua familia teneatur, intelligitur civiliter non criminaliter, per illam gl. singularem. sed de iure communi potestas pro tali delicto non teneatur nec civiliter, nec criminaliter. si enim teneretur, non posset esse index de hoc crimine, cuius contrarium habetur. ff. de off. praesid. l. senatusconsulto. & de poen. l. si quis forte. §. si quos comitum. secundum Bart. si autem delinquunt ratione officij teneatur potestas ad interesse partis lesae ex facto suae familiae. arg. infra sur. aduer. nau. l. i. §. serui in auct. vt disse. iud. §. si tamen. de public. l. i. §. familiae. secundum Dynum. & ibi tenet Barto. quod officialis exhibendo familiam non teneatur.

¶ Sed quid si statutum dicit quod potestas teneatur representare tempore syndicati omnes suos officiales, & vnus fecit furtum, & aufugit. Respondeo, videtur quod potestas non teneatur ad sibi impossibile. arg. de excusa. tutor. l. Titius. §. siua. quia casus fortuitus bonae fidei viro obesse non debet. argument. de rei vendic. l. siua. a bona fide. Cautius est quod ponantur in banno. nam tunc videtur stare per ipsam rem publicam: cuius auctoritate positus est in banno, ne si si possit. ff. si quis cautio. l. si quis. Item si esset captus & traditus custodibus & aufugisset, si quidem custodes essent de familia potestatis, videtur teneri potestas, quia